

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

1. Helyzetelemzés

- Tanulói ismeretek, attitűdök
 - Tantárgyakon belüli ismeretszerzés
- Személyi feltételek
 - Ifjúságvédelmi felelős: Balogh Mária
 - Védőnő: Molnár Éva
 - Iskolaorvos: Dr. Szücs Balázs
 - Fogorvos: Dr. Németh Cintia és Dr. Vida Gergely
 - Családvédelmi Központ vezetője: Pfaffné Barna Beáta
- Szülői attitűdök

Családi háttér – a családok nagyobb része rendezett, elfogadható anyagi körülmények között él.

Arra törekszünk, hogy a szülők meglegedésére, a családi nevelést kiegészítve neveljük, szocializáljuk, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket nevelő partnernek tekintjük, hiszen az iskolai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül! Iskolánk nyitott, a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adunk arra, hogy bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik iskolai életébe.

2. Célkitűzés

Iskolánk célja, hogy a tanulóinkban kialakítsuk az egészséges életmód iránti igényt, a felső tagozatos tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. Az egészség érték legyen számukra, utasítsák el a számukra károsat.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.

- Nyújtunk az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismereteket, mutassuk be a sokoldalú egészségvédő lehetőségeket.
- Tanítsuk meg, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat ajánlunk, megtanítjuk a tanulókat megfelelő egészségvédő magatartásra, gyakorlással, segítséggel, példamutatással.
Nélkülözhetetlen az egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, a helyes szokások folyamatos gyakoroltatása, ellenőrzése.
- Motiváljuk, ösztönözzük a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, közös véleményformálással, támogató tanácsadással is.
- Segítsük mind az egészségeseket, mind a betegeket az egészségvédő öntevékenységben, az egészséges életmód kialakításában, a döntési alternatívák kidolgozásában, és helyes döntések megvalósításában.
- A napközis tevékenységek során, biztosítunk lehetőséget arra, hogy a délelőtti megterhelő tanulás után 1 - 1 órát szabad levegőn töltsenek gyermekeink, tudatosan tervezett, sokoldalúan fejlesztő mozgással és játékkal.
- Fordítsunk figyelmet a helyes napirend és hetirend kialakítására.

3.1. Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása: napi ötszöri étkezés fontosságának ismertetése.
- A kultúrált étkezési szokások, az ízléses terítés az étkezések rendjének kialakítása.
- Az iskola háromszori étkezés lehetőségét biztosítja tanulói számára.
- El kell érni, hogy a gyermekek nagy része, de leginkább a hátrányos helyzetűek az iskolában étkezzenek.
- Az étkezést biztosító vállalkozó az életkornak, gyermekélelmezési normáknak megfelelően állítsa össze az étrendet.
- Az "iskolatej akció" és az iskolagyümölcs program keretében tanulóinknak napi 2dl tejterméket, illetve egész hétre megfelelő mennyiségű gyümölcsöt vagy idényzöldséget biztosítunk.
- Szemléletváltás az iskola büfé kínálatában; lehetőséget kell biztosítanunk a gyermekeknek, hogy az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő élelmet is meg tudják vásárolni: joghurt, kefir, müzli...
- El kell érni, hogy a tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket, és kisebb

mértékben fogyasszanak egészségtelen dolgokat: chips, cola, cukros üdítő

3.2. Mindennapos mozgás lehetőségének megteremtése

- Heti 5 testnevelés óra; melynek keretében figyelmet fordítunk az elemi mozgások és játékok tanítására, gyakorlására, amelyek egyrészt sokoldalú mozgástapasztalatot biztosítanak ügyességük fejlesztésére, ugyanakkor hozzájárulnak fizikai képességeik életkoruknak megfelelő fejlesztéséhez az egészséges életmód szokásainak megalapozásához, mozgásigényük felkeltéséhez, kielégítésükhöz és a sport megszerettetéséhez.
- Fejlesztjük térbeli tájékozódó képességüket, egyensúlyérzéküket.
- Az iskolai testnevelési óra keretében tartásjavító torna beiktatása. Az óra eleji bemelegítés 10 perce kiválóan alkalmas a tartásjavító torna beiktatására.
- Megalapozzuk az egészséges életmód és a rendszeres fizikai aktivitás szokásainak igényét.
- Az órák szervezésénél figyelmet kell fordítani arra, hogy a tanulóknak sikerélménye legyen, így a mozgást örömmel végzik.
- Testnevelés órákon -lúdtalpas tanulóink magas létszáma miatt - elengedhetetlen a speciális gyakorlatok végzése.
- A heti 5 testnevelés órán felül a gyerekek életkorának és érdeklődési körének megfelelő mozgáslehetőségeket biztosításával teremtünk lehetőséget a „mindennapos testnevelésre”:
 - Futball
 - Játékos testmozgás napköziben
 - Úszás
 - Tömegsport
 - Tánc
- Az adott sportágban tehetséges tanulók versenyekre való felkészítése
- Osztálybajnokságok rendezése
- Hunyadi-kupa
- Túrák, kirándulások

3.3. Személyi higiéné

- Tisztálkodás igényének kialakítása.

- Helyes fogápolási technika elsajátítása
- Fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén tanulóink fogászati kezelése.
- A ruházat tisztántartásának igényének kialakítása.
- Az időjárásnak, évszaknak, napszaknak megfelelő öltözködési szokás kialakítása.
- Váltócipő használata az iskolában.
- Az egészséges életmód elemi ismereteinek és helyes szokásainak megismertetése és gyakorlása.
- A gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozásának elemi szabályainak betartatása.
- A káros élvezeti szerek /cigaretta, alkohol, kábítószer / veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismertetése.
- Szükség esetén egészségügyi szolgáltatások igénybevétele. (fogorvos, védőnő, iskolaorvos...)

3.4. Mentális egészség

- A tanuló beilleszkedését segítő tevékenység az iskolai környezetbe az iskolai hagyományok felhasználásával és a diákönkormányzat közreműködésével.
- Humánus, kellemes iskolai légkör fenntartása.
- A megelőzés szempontjaira való összpontosítás.
- Az oktató- és nevelőmunka során tanulóink megóvása a stressztől, monotóniától, szellemi túlterheléstől.
- A lelkileg egészséges tanulók épségének megőrzése.
- Fokozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése - (csonka családban élők, testi fogyatékosok, szexuális zaklatásnak, erőszaknak kitett gyerekek)- és folyamatos segítése.
- A lelkileg sérült tanulóknak megfelelő segítségnyújtás - szakemberek, iskolapszichológus bevonásával- újabb sérülések megelőzése.
- Az egyén szintjén történő beavatkozási lehetőségek kiegészítése a különböző társas formációk (csoport, szervezet) szintjén való beavatkozással, a közvetlen befolyásolási módok kiegészítése közvetett befolyásolási módokkal.
- Megfelelő felvilágosítás az egészségkárosító szerekről és ezek hatásairól.
- Mintaadás a szabadidő helyes, kulturált eltöltéséhez.

3.5. Szexuális felvilágosítás

- Fel kell mérni a tanulók ismereteit a szexualitás témakörében.
- Ismeretnyújtás a szex emberi életben betöltött szerepéről.
- A tanulók tájékoztatása a nemi úton terjedő betegségekről, ezek megelőzési lehetőségeiről, valamint a betegségek következményeiről.
- A fogamzásgátló módszerek megismertetése.
- Szexuálhigiéncia

4. Tevékenységi területek

4.1. Tantárgyi ismeretek

1. évfolyam:

- Élő vagy élettelen (Az életjelenségek megismerése)
- Az emberi test részei
- Érzékszerveink
- Élünk egészségesen! (Helyes napirend, egészséges táplálkozás, rendszeres mozgás)
- Hogyan tartom tisztán a testem? (tisztálkodási szokások, tisztálkodási eszközök, évszaknak megfelelő öltözködés)

2. évfolyam:

- Az emberi test (testrészek, csontváz, izomzat)
- Életjelenségek
- Táplálkozz egészségesen! (táplálékcsoporthoz, a napi étrend összeállításához, étkezési kultúra)
- Óvd az egészségedet! (egészséges életmód, helyes napirend, egészség, betegség, sportolás, tisztálkodás, fogápolás)
- Érzékszerveink (az emberi érzékszervek védelmük, tisztántartásuk)

3. évfolyam:

- Testünk (testünk felépítése, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének a megfigyelése)
- Mozgás (a mozgás hatása életünkre, életjelenségeinkre)
- Táplálkozás, fejlődés (egészséges táplálkozás, tápanyagok, élelmiszercsoportok, a táplálék útja, emésztés, helyes étkezési szokások)
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)
- Tisztálkodás
- Betegségek és tüneteik (Láz, fájdalom, hányás, hasmenés, vérzés; a leggyakoribb fertőző betegségek)

6. évfolyam:

- Az emberi test
- A bőr
- Bőrápolás és kozmetikumok
- Mozgás és egészség
- Az étel útja és átalakulása
- Az egészséges táplálkozás
- Légzés
- A keringés és kiválasztása
- Fiú és a lány
- Káros szenvedélyek
- Serdülőkori elváltozások, betegségek
- Betegápolás elsősegélynyújtás a családban

8. évfolyam:

- Hogyan épül fel a testünk?
- Hogyan működik szervezetünk a kamasz korban?
- Az egészséges egész
- Testünk építőkövei
- Testünk külső és belső felszíne
- Kötő és támasztószövetek
- Az izomszövetek
- A szervezet és a környezet határán
- Veszélyben a bőr (*bőr gombásodása, fejtetű, szemölcs, mitesszerek, pattanás, allergia*)
- Test és szépségápolás
- A mozgásrendszer: az élő váz
- A csont és a vázizom

- Mozgásszervi betegségek, sérülések (*gerincferdülés, bokasüllyedés, ízületi gyulladás, rándulás, ficam, csontsérülések*)
- Amit a bőr és a mozgásszervek elsősegélyről tudni kell
- Táplálékok és tápanyagok (*fehérje, szénhidrát, zsír, vitaminok, ásványi anyagok, víz*)
- Az ésszerű és helyes táplálkozás
- A táplálkozásokkal összefüggő számítások
- A szájnyílástól a belekig
- A belek alagutjain
- Az emésztőrendszer betegségei (*fogszuvasodás, gyomorrontás, bélfertőzések, bélférgesek*)
- Az alkohol a légutak és a gázcsere
- A légzőmozgások és a légzőrendszer betegségei (*szénanátha, tüdőrák, nátha, torokgyulladás, mandulagyulladás, légcsőhurut, hörgőhurut, tüdőgyulladás*)
- A vér
- A szív és az erek
- A vérkeringés és a nyirokkeringés
- Az immunrendszer
- Vérzések és vérzéscsillapítások
- Vigyázz a szívedre! (*szívinfarktus, szívkoszorúér elzáródás, érelmeszesedés, trombózis, rizikófaktorok: elhízás, dohányzás, magas vérkoleszterin-szint, magas vérnyomás, testmozgás hiánya*)
- Nikotin-stop!
- A kiválasztás
- Az anyagcsere
- Az idegsejtek felépítése és működése
- Az életfolyamatok idegi szabályozása
- A szem és a látás
- A hallás és az egyensúlyérzékelése
- A nyelv az orr és a bőr, mint érzékszervek
- Érzékszerveink egészsége (*kötőhártya-gyulladás, kancsalság, rövidlátás, távollátás, középfül-gyulladás, zajártalom*)
- Az idegrendszer felépítése és működése
- A vegetatív idegrendszer
- A velünk született reflexek
- A tanult reflexek
- Az agyműködés
- Az idegrendszer elváltozásai, betegségei (*agyrázkódás, agyhártyagyulladás, agyvelőgyulladás, elmebetegség, kimerülés, neurózis*)
- Mondj nemet a drogokra!

- A hormonrendszer
- A szabályozó rendszerek összehangolt működése
- A férfi
- A nő
- A szexualitás
- A fogamzás
- A megtermékenyítéstől a fogamzásig
- A születéstől a halálig
- Nemi úton terjedő betegségek (*AIDS, kandidózis, vérbaj kankót, nemi szervi herpesz*)

4.2. Osztályfőnöki órák tematikája

5. osztály

Témakörök:

Önismeret, én és helyem a környezetben
Egészség és biztonságos élet
(egészségfejlesztés, bűnmegelőzés, erőszakmentes konfliktuskezelés)
Veszélyeztető tényezők
Környezetvédelem
Pályaorientáció
Közlekedésre nevelés
Aktuális feladatok

6. osztály

Önismeret, én és helyem a környezetben
Egészség és biztonságos élet
Környezetvédelem
Pályaorientáció
Közlekedésre nevelés
Aktuális feladatok

7. osztály

Önismeret, én és helyem a környezetben
Egészség és biztonságos élet
Környezetvédelem
Pályaorientáció
Közlekedésre nevelés
Etika
Aktuális feladatok

8. osztály

Önismeret, én és helyem a környezetben
Egészség és biztonságos élet
Környezetvédelem

Pályaorientáció
Közlekedésre nevelés
Aktuális feladatok

4.3 Szabadidős tevékenység

A napjuk nagy részét az iskolában töltik a gyermekek, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljen pihenésre, regenerálódásra. Intellektuális képességeik mellett, arányosan fejleszthessék egyéb képességeiket, kreativitásukat.

Választható tevékenységek révén biztosítjuk gyermekeink sokoldalú fejlődését, mivel a szabadidő töltési szokások döntően ebben a korban alakulnak ki.

Ahhoz, hogy a szabadidő tartalmas eltöltésére készítsük fel őket, sokfajta szabadidős tevékenységek kínálunk számukra.

Figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, érdeklődését, nemenkénti különbségét.

Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások sokféle képességet fejlesszenek, lehetőséget adva arra, hogy a gyermekek minél többfajta foglalatosságot próbáljanak ki, s a választott tevékenységben elmélyülve megtalálják kikapcsolódásukat.

Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a tanórákon tanultakkal összhangban legyen a délutáni elfoglaltság. Fontos, hogy további művelődésre, önművelésre adjanak alkalmat, lehetőséget a délutáni szabadidős foglalkozások.

Figyelemmel kísérjük az egyes gyermekek választását, a tevékenységekben való aktivitásuk jellegét. Segítjük és bevonjuk a szabadidős tevékenységekbe a visszahúzó, peremhelyzetű gyerekeket.

Elvünk, hogy a nevelői irányítás közvetett módon valósuljon meg, hogy a gyermekek szabadidejükben valóban szabadnak érezzék magukat.

Iskolánkban a következő szabadidős tevékenységek közül választhatnak gyermekeink:

- Szakkörök: Sakk
Futball
Számítástechnika
Rajz
Német
Angol
Énekkar
- Zeneiskola: Zongora

Furulya

- Hunyadi-nap
- Harci túra
- Kerékpártúra
- Színházlátogatás
- Mozilátogatás
- Versenyek, vetélkedők
- Tanulmányi kirándulások

4.4. Programokhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek

- *Iskolarádió és az iskolaiújság:* Segít az aktuális információk átadásában, ismeretszerzésben, figyelemfelkeltésben.
- *Faliújság:* alkalmas arra, hogy az ügyes gyűjtőmunkákat, a jó feladatmegoldásokat a tanulók hosszabb ideig is tanulmányozhassák, mód nyílik az adott osztály egészségügyi témáinak problémáinak konkrét leírására.
- *Egészségnevelő plakátok* kiválóan használhatók, mert jelentős információhordozók, s mozgósító hatásuk sem elhanyagolható.
- *Kiállítások:* Az adott témához, a tanulók aktív részvételével rendezett kisebb-nagyobb *kiállítások* gazdagabb szemléltetést, és erős értelmi, érzelmi motivációt tesznek lehetővé.

5. Együttműködés

Feladataink még sikeresebb megvalósításához a következő partnereket nyújtanak segítséget:

- Iskolaorvos
- Védőnő
- Fogorvos
- Szociális Alapszolgáltatási Központ SZASZK
- Vöröskereszt
- Kaposvári POK
- Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság
- Drogprevenciós szakmai szervezet

6. Kapcsolat a szülőkkel

Az iskola törekszik arra, hogy minél jobban megismertesse nevelési alapelveit a szülőkkel. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni.

Ennek formái:

- a szülői értekezletek
- a fogadóórák
- személyes beszélgetések

Az iskola vezetése a Szülői közösséggel, az Intézményi Tanáccsal való együttműködésre, az általuk továbbított megvalósítható kívánalmak teljesítésére törekszik.

Ezen szervezetekkel, a működési szabályzatukban meghatározott időközönként megbeszélést tart, ahol a múltra vonatkozó problémákat, tapasztalatokat megbeszélik, a jövőt illető elképzeléseiket pedig egyeztetik.

Az iskola elvárja, hogy a szülők ezeken aktívan részt vegyenek és ezzel, mintegy példát mutassanak gyerekeiknek.

7. Pedagógusok

A feladatok ellátására alkalmassá kell tenni az iskola pedagógusait. Számukra a nevelőtestületi továbbképzések keretein belül biztosítjuk a megfelelő alapismereteket.

A továbbképzési tervben hangsúlyt fektetünk a speciális ismeretek elsajátítására (mentálhigiénés képzés).

ISKOLAI DROGSTRATÉGIA

I. Az iskola küldetése:

Az egészségprogram részeként a fiatalok kommunikációs- és cselekvési képességét javítani kell, életmódjukat, az értékekkel történő azonosulásukat - köztük az egészséges életmód iránti igényt - fokozatosan a pozitív mintákhoz kell formálni.

Ezen elvekből kiindulva szükséges megtanítani a fiataloknak, hogy hogyan tölthetik el kulturált módon, tartalmasan szabadidőjüket, választási lehetőségeket, mintákat bemutatva nekik

Az egészségprogram keretében nagy hangsúlyt kell fektetni a megelőzésre, de szembe kell nézni a drogok jelenlétével is. Az iskola leghatékonyabban a pozitív énkép fejlesztéséhez, a személyiség formálásához képes hozzájárulni, és e mellett pontos ismereteket tud közvetíteni. Ugyanakkor ki kell szűrni a ténylegesen érintetteket, és a megfelelő segítő felé orientálni őket.

II. Célok és célkitűzések megállapítása

Általános célok:

- Az egészségügyi tudatosság kiépítése
- Ismeretek közlése, pontosítása
- Egyéni képességek, pozitív énkép kiteljesítése
- A beállítódások és a magatartás megváltoztatása
- Környezeti változtatások (fizikális és szociális)

Konkrét célok:

- Rendszeres felmérések az egészségfejlesztő program keretein belül
- Együttműködés kialakítása az iskola vezetésével és a tantestülettel
- Pályázati lehetőségek felkutatása
- Szülők tájékoztatása
- Segítő kapcsolatok kiépítése
- Egyéni segítségnyújtás
- Diáksegítők felkutatása
- A prevenció beépítése az osztályfőnöki munkába
- Délutáni klub-foglalkozások szervezése
- Az iskolaújság felhasználása a tájékoztatásban, a figyelem felkeltésében
- Pedagógus továbbképzés

Célkitűzések:

- A vezetőség tájékoztatása a programról, a célok tudatosítása, források felkutatása, hálózatszervezés.
- A program megismertetése és elfogadtatása a tanárokkal, a szülőkkel és a diákokkal, meggyőzés annak hasznosságáról, önkéntes segítőik bekapcsolása a végrehajtásba.

III. Az új tevékenységi kör stratégiája

-
- A kitűzött cél elérése érdekében team-munka szükséges, melyben az iskola ez irányba elkötelezett pedagógusai összehangoltan együttműködnek.
 - Ki kell építeni azokat a külső kapcsolatokat, melyek lehetővé teszik, hogy az iskolai szakemberek kompetenciáját meghaladó feladatok megfelelő szakemberek bevonásával valósuljanak meg.
 - Támazzkodni kell más iskolák, segítő intézmények által elért eredményekre

V. A tervezést befolyásoló tényezők

Külső környezet

- Mind a szülők, mind a Pedagógiai Program elfogadásával támogatják azokat az alapelveket, melyre a program épül. Azonban a gyerekek kortárs környezete gyakran a veszélyeztettség alapjául szolgálhat.

Belső környezet

- Számolni kell forráshiánnyal.
- Biztosítani kell az iskolai vezetőség támogatását a program megvalósításához (erkölcsi, szervezési, pénzügyi szempontból).
- Ellenállás várható egyes szenvedélybetegségben érintettek részéről (pl. legális drogok: alkohol, dohány), ezért a programban részt vevő team tagjait fel kell készíteni a konfrontálásra, motiváltságukat minden lehetséges módon erősíteni szükséges.

VI. Lehetőségek és veszélyek

Lehetőségek

A program konkrét céljai közül nagy valószínűséggel megvalósíthatók:

- Folyamatos pályázás.
- Vendégelőadók hívása az osztályfőnöki órákra.
- A menedzsment tájékoztatása, továbbá erkölcsi támogatásuk biztosítása a programhoz.
- A tanárok tájékoztatása a programról.
- Segítők bekapcsolása.
- Szülők tájékoztatása.
- Délutáni klub-foglalkozások szervezése.

Veszélyek

A program megvalósulását szervezési, pénzügyi és tudati oldalról veszélyezteteti néhány tényező:

- A tantestület nem azonosul a program célkitűzéseivel, esetleg akadályozza azok megvalósítását.
- A vezetőség aktív segítségnyújtása a hálózatszervezéshez, forrás felkutatásához, drog-koordinátor kinevezéséhez nem valósul meg.
- A veszélyeztetettek számára a felvilágosító - nevelő tevékenység megszervezése nem sikerül.
-

VII. A megvalósulás lépései

1. A drog-probléma elfogadtatása az iskola vezetésével, a projekt benyújtása az iskolai vezetés számára.
2. Elfogadás esetén drog-koordinátor megbízása a program menedzselésével.
3. Team szervezése:
 - A drogokkal, szenvedélybetegségekkel már foglalkozó tanárok bevonása,
 - A témára fogékony, elkötelezett tanárok megnyerése,
 - Aktív diákok felkutatása,
 - Szülői támogatók keresése.
4. Külső segítők szervezése:
 - ÁNTSZ Kaposvár Városi és Megyei Intézete
 - Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya
 - POK
 - Védőnő
 - Szakorvos
 - Média: - Kaposmérő TV
 - Rádió
 - Újság
5. Források feltárása:
 - a) Pénzügyi források:
 - Más célról átcsoportosítható források feltárása.
 - Iskolai alapítvány lehetőségeinek feltárása.
 - Korábban is hasonló célra fordított források beépítése.
 - b) Humán források:
 - Speciális, programhoz felhasználható ismeretekkel rendelkező iskolai dolgozók és diákok felkutatása.
 - Laikus segítők és diákok felkutatása,
 - Segítő szülők és egyéb nem szakemberek felkutatása.
6. Cselekvési terv készítése:
 - Az egyes lépések meghatározása.
 - A teendők sorrendjének meghatározása.
 - Az elvégzésükhöz szükséges források számbavétele.
 - A team és a segítők feladatának elosztása.
 - Az egyes feladategységekért felelős személyek kiválasztása, hatáskörük rögzítése.
 - A végrehajtási módozatok kidolgozása.
 - A határidők és a számonkérés módjának rögzítése.

VIII. Hatékonyságmérés, értékelés

A program megvalósulásának fázisait követő rendszer kidolgozása

- Tudatosságvállalás szintjének mérése:
 - Kérdőív, interjú, egyéni megfigyelés,
 - Érdeklődés felmérése.
- Ismeret- vagy attitűdváltozás:
 - Kérdőív, felmérés (összehasonlítás a tevékenység előtti felmérések eredményeivel vagy referenciacsoporttal),
 - Beszélgetések érintettekkel,
 - Valós élethelyzetekhez való alkalmazkodás vizsgálata megfigyeléssel.
- Magatartásváltozás:
 - Cselekedetek megfigyelése,
 - Időszakos „leltár” magatartásformáról és attitűdváltozásról.

Értékelés

- Egyéni: feladatonként önértékelés.
- Team szintű: félévenként szóban és írásban.
- Intézményi szintű: évenként szóban és írásban.

FOGYASZTÓVÉDELEM AZ ISKOLÁBAN

1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

- fogyasztói kultúra fejlesztése
- tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál
- a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése
- a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására
- ismereteket elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében.

2. Kapcsolattartás színterei:

1. Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
2. érdekvédelmi szervezetek
3. család, szülők
4. helyi közösségek

3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

- élelmiszerbiztonság, valamint az elektronikus kereskedelem
- lakossági szolgáltatások (pénzügyi és biztosítási) területe
- a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése
- a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása
- a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozási ismeret
- az értékek formálása: a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása
- a természeti értékek védelme
- a fogyasztás során a tájékozódás képességének, a döntési helyzet felismerésének és a döntésre való felkészülés képességének kialakítása
- a piac, a marketing és a reklám szerepének megismerése, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra
- a minőség és a biztonság szerepe a fogyasztás során a gazdaságosság és a takarékoság

4. A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban:

4.1. Tanórai foglalkozások:

- **Matematika:** banki, takarékosági, üzemanyag -fogyasztási számítások
- **Fizika:** mérés, mértékegység, mérőeszközök, (villany, gáz, víz mérőórák)
- **Földrajz:** eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
- **Magyar:** reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
- **Technika:** áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
- **Biológia:** táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
- **Kémia:** élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok, célszerű és tudatos használatuk
- **Informatika:** elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások
- **Történelem:** EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története
- **Médiaismeret:** a reklám képi nyelve és hatásai

4.2. Tanórán kívüli tevékenységek: vetélkedők, versenyek, rendezvények

4.3. Iskolán kívüli helyszínek: piaci séták, üzletek, bankok látogatása

4.4. Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

4.5. Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint

piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

5. Módszertani elemek:

- Bizonyos készségek fejlesztése a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmaznia kell az egyén és a társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.
- A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba.
- Az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatok adása. Bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait.
- Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól.
- A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása.
- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.
- Riportkészítés az eladókkal.
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika.
- Egyéni és csoportos döntéshozatal.
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása.
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékesítéssel.
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése).
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)